

(AGRARISCHE) ONDERNEMING EN ERFBELASTING: **HOE DRUKT U DE BELASTING?** **(UITGAVE 2024)**

Als u een (agrarische) onderneming heeft, is het onderstaande voor u van belang. Het gaat hier namelijk over de vraag hoeveel belasting (erfbelasting) er betaald moet worden bij overlijden.

De waarde van een agrarische onderneming is op verschillende manieren vast te stellen. Bij overlijden worden in de Successiewet twee waarden genoemd, die beiden van belang zijn. De eerste heet 'liquidatiewaarde': de waarde van het bedrijf bij verkoop van alle vermogensbestanddelen (waaronder het land en de eventuele productierechten) aan de best biedende koper.

De liquidatiewaarde ligt vaak een stuk hoger dan de tweede waarde, de zogenaamde 'going-concern waarde'. Bij het vaststellen van die waarde wordt rekening gehouden met de hoge investeringen en het lage rendement die zo kenmerkend zijn voor de agrarische sector.

Verder heeft de Successiewet voor de bedrijfsopvolger een aantal faciliteiten, die niet gelden voor de andere erfgenamen. Kort samengevat komt deze regeling erop neer dat er veelal geen of weinig erfbelasting verschuldigd is over het geërfde ondernemingsvermogen, mits de bedrijfsopvolger het bedrijf ten minste vijf jaar voortzet.

Hieronder volgt een voorbeeld van Hans en Sien. Zij hebben een agrarisch bedrijf en twee kinderen. Stel nu dat Hans overlijdt en dat Sien het bedrijf voortzet. Als er niets is geregeld, kan Sien wel van de hiervoor genoemde faciliteiten in de Successiewet gebruik maken, maar de kinderen niet. Zij zijn immers geen bedrijfsopvolger.

Stel nu dat de 'liquidatiewaarde' van de onderneming € 2.400.000 bedraagt en de 'going-concern waarde' € 600.000.

Hans en Sien waren getrouwd in gemeenschap van goederen.

Voor Sien geldt het nieuwe erfrecht. Dat wil zeggen dat het bedrijf op naam van Sien komt. De twee kinderen krijgen een vordering op Sien ter grootte van hun erfdeel.

Aan Sien komt in waarde toe de helft ($3/6^e$ deel) plus een kindsdeel ($1/6^e$ deel); aan de kinderen ieder een kindsdeel ($1/6^e$ deel). Daarbij is het van groot belang van welke waarde de erfgenamen mogen uitgaan.

Voor Sien gelden faciliteiten en een hoge vrijstelling: zij hoeft daarom geen erfbelasting te betalen. Het erfdeel van de kinderen wordt berekend naar de hoge waarde van € 2.400.000. Zij hebben ieder recht op $1/6^e$ deel daarvan, oftewel: € 400.000. Over dit erfdeel van de kinderen moet erfbelasting worden betaald.

Dit probleem is te ondervangen door het opstellen van estateplanningstestamenten. Daardoor krijgt de langstlevende de mogelijkheid in handen om de waarde van de kindsdelen 'handmatig' te drukken met een zogenaamd 'afvullegaat'.

Naast de mogelijkheid om de erfbelasting bij het overlijden van de eerste partner te beperken, is er nog een voordeel bij het vaststellen van lagere kindsdelen. Wanneer later blijkt dat één van de kinderen het bedrijf van de langstlevende ouder wil overnemen en voortzetten – wordt dit kind niet geconfronteerd met de hoge kindsdelen van de andere kinderen dit uitgekeerd moeten worden. Om het bedrijf lonend te kunnen blijven exploiteren neemt een opvolger het bedrijf vaak over tegen een lagere waarde dan de liquidatiewaarde. De andere kinderen krijgen dan ook meestal niet een erfdeel gebaseerd op de liquidatiewaarde van de onderneming. Wanneer bij het overlijden van de eerste ouder de kindsdelen laag worden vastgesteld, houdt de langstlevende ouder dus de mogelijkheid om het bedrijf tegen een lagere waarde over te dragen aan één van de kinderen. Natuurlijk kan de langstlevende partner altijd in zijn/haar eigen testament vaststellen dat de andere kinderen nog wel een extra bedrag krijgen.

In het bovenstaande voorbeeld gaan we ervan uit dat de kinderen nog jong zijn. Het voorbeeld geldt ook als de kinderen al wel volwassen zijn maar er (nog) geen bedrijfsopvolger is. Is het duidelijk dat één van de kinderen het bedrijf gaat voortzetten, is een ander testament gewenst. Ik verwijs hiervoor naar onze brochure 'Opvolging in het boerenbedrijf'.

Zoals hiervoor opgemerkt kunt u voor verschillende oplossingen kiezen. Kom gerust eens langs om u nader te laten informeren.

Hardenberg
Scholtensdijk 20
0523-261941

Dalfsen
Kerkplein 26
0529-431742

Zwolle
Harm Smeengekade 24
038-4215876

Aan de totstandkoming van deze brochure is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen wordt geen aansprakelijkheid aanvaard.